

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/149/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7122211469
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Angelika Sopoligová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:7122211469.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Angeliky Sopoligovej a členov senátu JUDr. Jarmily Čabaiovej a JUDr. Jany Dudíkovej v spore žalobcu: A. B. C., D. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XX, E. F., zastúpeného Advokátskou kanceláriou VASIL & partners, s.r.o., so sídlom v Košiciach, Žižkova 4D, IČO: 47 240 482, proti žalovanej: B. A. G. C., D. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. J. XXXX/XXX, E., zastúpenej advokátkou JUDr. Ingrid Repkovou, so sídlom v Košiciach, Ružová 33, IČO: 31 309 861, o nahradenie prejavu vôle a o návrhu žalovanej na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Mestského súdu Košice č.k. 17C/21/2022-166 zo dňa 16. júna 2023

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e rozsudok.

II. P r i z n á v a žalobcovi proti žalovanej 100% nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Mestský súd Košice (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) rozsudkom označeným v záhlaví tohto rozhodnutia rozhodol v tomto znení:

I. N a h r á d z a prejav žalovanej v kúpnej zmluve v znení: „Žalovaná predáva žalobcovi a žalobca kupuje spoluvlastnícky podiel o veľkosti X/XX k celku k nehnuteľnostiam nachádzajúcich sa v katastrálnom území C. K., obec E. - C., L. E. A., a to:

- pozemok, parcela reg. "E" č. XXXXX o výmere 68 m², druh pozemku: orná pôda, spoluvlastnícky podiel o veľkosti v súhrne 11/16 k celku, evidovaný na LV č. XXXXX vedenom Okresným úradom Košice, katastrálny odbor,

- pozemok, parcela reg. "E" č. XXXXX o výmere 55 m², druh pozemku: orná pôda, spoluvlastnícky podiel o veľkosti v súhrne 11/16 k celku, evidovaný na LV č. XXXXX vedenom Okresným úradom Košice, katastrálny odbor,

- za kúpnu cenu vo výške 615,- EUR, ktorú sa žalobca zaväzuje uhradiť žalovanej do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.“

II. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a.

III. Žalobcovi p r i z n á v a náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Predmetom konania je nahradenie prejavu vôle z titulu porušenia predkupného práva a zároveň aj návrh žalovanej na nariadenie neodkladného opatrenia.

3. Žalobca sa žalobou domáhal, aby súd nahradil prejav žalovanej v kúpnej zmluve v znení ako je uvedené vo výroku pod č. I tohto rozsudku. Žalobu žalobca odôvodňoval tým, že je podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností nachádzajúcich sa v katastrálnom území C. K., obec E. - C., L. E. A., a to pozemku - parcela reg. "E" č. XXXXX o výmere 68 m², orná pôda, a pozemku - parcela reg.

"E" č. XXXXX o výmere 55 m², orná pôda, spoluvlastnícky podiel o veľkosti v súhrne 11/16 k celku, evidované na LV č. XXXXX vedenom Okresným úradom Košice, katastrálny odbor. Spoluvlastnícky podiel o veľkosti 3/36 k celku k uvedeným nehnuteľnostiam nadobudla žalovaná na základe kúpnej zmluvy zo dňa 26.7.2022, uzavretej vo forme notárskej zápisnice na notárskom úrade JUDr. Göbla od predchádzajúcich spoluvlastníkov - pani G. I. H., bytom E. XXX/X, XXX XX E., nar. XX.XX.XXXX a pani M. H., bytom B. X, XXX XX E., nar. XX.X.XXXX, čím ako osoba, ktorá nie je spoluvlastníkom, porušila žalovaná ustanovenie § 140 Občianskeho zákonníka, ktoré zakotvuje zákonné predkupné právo spoluvlastníkov - inštitút, ktorý trvalo obmedzuje spoluvlastníka v jeho práve voľne disponovať so svojím spoluvlastníckym podielom, keďže je povinný ponúknuť svoj podiel všetkým ostatným spoluvlastníkom, a to bez ohľadu na veľkosť ich spoluvlastníckych podielov. K tomuto kroku predávajúcich však vo vzťahu k vyššie uvedeným nehnuteľnostiam nedošlo a žalovaná nie je blízkou osobou vo vzťahu k predávajúcim v zmysle ustanovenia § 116 Občianskeho zákonníka. V načrtnutých súvislostiach sa na žalovanú žalobca obrátil dňa 5.10.2022 s návrhom na mimosúdne urovnanie veci, avšak neobdržal žiadnu odpoveď. Zásielka bola žalobcovi vrátená ako neprevzatá žalovanou v odbernej lehote Žalobca zároveň oslovil ostatných podielových spoluvlastníkov, ktorých predkupné právo bolo porušené, s výzvou na uplatnenie ich predkupného práva voči žalovanej, avšak žiaden na výzvu, ktorá im bola riadne doručená, nereagoval. Oprávnený spoluvlastník z predkupného práva má tak v prípade porušenia povinnosti zo strany spoluvlastníka právo domáhať sa od nadobúdateľa spoluvlastníckeho podielu - tretej osoby, aby mu predaný spoluvlastnícky podiel ponúkol na kúpu (v zmysle ustanovenia § 603 ods. 3 Občianskeho zákonníka), a to za rovnakých podmienok, za ktorých kúpil spoluvlastnícky podiel od spoluvlastníka. Nakoľko žiaden zo zostávajúcich podielových spoluvlastníkov si svoje predkupné právo neuplatnil, žalobca si podanou žalobou uplatňuje nárok na uzatvorenie kúpnej zmluvy v rozsahu celého spoluvlastníckeho podielu, ktorý nadobudla žalovaná (viď rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 31.08.2009 sp. zn.: 33Cdo 603/2008 a zo dňa 29.2.2012, sp. zn.: 22Cdo /2358/2010, Eliáš, K.: O zákonném předkupním právu spoluvlastníků. Právní rozhledy č. 5/2009), a to za kúpnu cenu v zmysle predmetnej kúpnej zmluvy, teda za 615,- EUR (60,- EUR/m²). Žalobca k žalobe priložil listinné dôkazy.

4. Žalovaná so žalobou nesúhlasila, uviedla k nej, že v čase uzatvárania kúpnej zmluvy nebola spoluvlastníčkou nehnuteľností zapísaných na liste vlastníctva č. XXXXX, k. ú. C. K. a tak nebola viazaná povinnosťami, ktorých nesplnenie sa jej žalobou pripisuje. Jej kúpa nasledovala po neoprávnenom zásahu žalobcu do jej káblovej prípojky nízkeho napätia v súvislosti s realizáciou jej oprávnení na pozemku - parcela reg. „C“ KN č. XXXX/X. Žalobca nestrpel uloženie pripojovacieho kábla v dĺžke cca 30 cm na parcele reg. E KN č. XXXXX a keďže uloženie pripojovacieho kábla (elektrickej prípojky) v minimálnej dĺžke cca 30 cm na parcele. č. XXXXX prostredníctvom svojho otca svojvoľne vykopal a poškodil, a tým znemožnil pripojenie odberného elektrického zariadenia. S ohľadom na tento incident, ku ktorému došlo dňa 21.6.2022, ako aj vzhľadom na postoj žalobcu prezentovaný aj v rámci konania vo veci samej, žalovaná má vážnu obavu, že predmetné počínanie si žalobcu sa bude opakovať, a tento znemožní elektrické pripojenie žalovanej a ostatných podielových spoluvlastníkov danej nehnuteľnosti opätovne, čo je dôvodom tohto návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Otec žalobcu, bol v rámci priestupkového konania vyzvaný na poskytnutie vysvetlenia k priestupku oznámenému žalovanou a tieto skutočnosti potvrdil. Žalobca k tomuto zásahu pristúpil úmyselne a vedome, pričom konal spoločne so svojim otcom, ktorý tento zásah v súlade s vôľou žalobcu reálne vykonal. Otec žalobcu nemal k tam evidovaným nehnuteľnostiam žiaden právny vzťah, toto právne rozporné konanie bolo z jeho strany vykonané s vedomím a so súhlasom samotného žalobcu ako podielového spoluvlastníka daných nehnuteľností, preto za predmetné konanie zodpovedá priamo žalobca. Predmetný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia preto smeruje priamo voči jeho osobe. Z Technickej správy statického posúdenia konštrukcie oplotenia na E. N. M. E. medzi parcelami č. XXXX O. XXXX/X a parcelami č. XXXX/X O. XXXX/X vyplýva, že „použitie plotové prefabrikované stĺpiky sú po dobe životnosti. Krycia vrstva betónu je z väčšej časti otlčená a tým je viditeľne skorodovaná oceľová výstuž stĺpikov. Stĺpiky nie sú vo zvislej a stabilnej polohe. Príčinou takéhoto stavu je nedostatočné ukotvenie - len do zeminy a zároveň veľmi plytko - v hĺbke cca 400 mm, z čoho horných 250 mm je tvorených neúnosnou ornitou. Koncový stĺpik z oceľovej trubky bol pôvodne tiež ukotvený len do zeminy v hĺbke cca 400 mm. Tým, že napínacie drôty sú k nemu prichytené len z jednej strany, je na túto stranu nimi ťahaný. Keďže koncový oceľový stĺpik nebol zhotovený so šikmou vzperou, čo je prevažne nutnosťou, a aj z dôvodu jeho nedostatočného ukotvenia, napínacie drôty samovoľne vychýlili koncový stĺpik zo zvislej polohy.“ Dôvody uvádzané žalobcom sú teda celkom zjavne fabulované, preto tieto nemôžu ospravedlňovať žalobcovu závadné konanie. V čase trvania vlastníckeho vzťahu žalovanej k nehnuteľnostiam evidovaným na LV č. XXXXX, žalobca sám, ani prostredníctvom svojho otca, nevykonal

obdobné kroky smerujúce k poškodeniu opätovne zapojenej elektrickej prípojky, ale ako náhle dôjde k právoplatnému rozhodnutiu súdu v prospech žalobného návrhu žalobcu, existuje podľa žalovanej vysoký predpoklad, že žalobca opätovne do tohto právne súladného stavu neoprávnené zasiahne a žalovanej tým znemožní užívať odberné elektrické zariadenie. Väzba medzi neodkladným opatrením na konanie vo veci samej nie je bezpodmienečná, čo znamená, že o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je možné rozhodovať aj v konaní, ktoré možno považovať za skutkovo súvisiace, a ako také sa týka totožných sporových strán. V určitých prípadoch môže neodkladné opatrenie postačovať na poskytnutie plnohodnotnej súdnej ochrany, a na zabezpečenie trvalej úpravy pomerov medzi stranami (8 Cdo 83/2017). Žalovaná ako navrhovateľka neodkladného opatrenia teda žiadala, aby súd v súlade s ustanovením § 325 ods. 2 písm. d/ C.s.p. uznesením žalobcovi prikázal strpieť aktuálny stav a zdržať sa zasahovania do elektrickej prípojky vedúcej k parcele registra „C“ č. XXXX/X na LV č. XXXX v Okrese: E. A., Obec: Košice - Sever, k.ú. C. K., ktoré uznesenie bude trvať od momentu právoplatného skončenia konania vo veci samej, ak táto bude skončená v prospech žalobcu. Navrhované neodkladné opatrenie má charakter trvalého usporiadania vzťahov bez potreby nehospodárneho iniciovania ďalšieho súdneho konania.

5. Žalobca s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia dôvodne nesúhlasil z dôvodu nepreukázania hrozby bezodkladnej úpravy pomerov z hľadiska hrozby okamžitého bezprostredného zásahu do elektrickej prípojky, s čím sa stotožnil aj súd prvej inštancie a preto s odkazom na ust. § 324 ods. 1 až 3 CSP, § 325 ods. 1, 2 písm. d/ CSP, § 326 ods. 1 CSP, § 329 ods. 2 CSP a preto súd prvej inštancie návrh žalovanej na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol s tým, že žalobe vo veci samej vyhovel, keďže mal za to, že v danom prípade z výsledkov vykonaného dokazovania bolo preukázané porušenie zákonného predkupného práva a žalobca nenapadol platnosť kúpnej zmluvy, ktorú uzavrela žalovaná, ale nahradenie prejavu vôle, čo je jeho zákonným právom, keďže oprávnenému nič nebráni sa na súde domáhať, aby jeho prejav vôle žalovaného bol nahradený súdnym rozhodnutím s odkazom na § 229 CSP.

6. Preto na základe vykonaného dokazovania a jeho vyhodnotenia, súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ust. § 140 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 116 OZ, § 117 OZ, § 603 ods. 3 OZ s odkazom na § 229 Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016 (ďalej len „CSP“) a keďže žalobkyňa sa domáhala aj podaným návrhom nariadenia neodkladného opatrenia z dôvodu, že má za to, že v dôsledku prípadného úspechu žalobcu v danej právnej veci nastane medzi sporovými stranami bezodkladná potreba úpravy pomerov, dôvodom ktorej je vysoko predpokladaná až očakávateľná aktivita žalobcu spočívajúca vo fyzickom zásahu a poškodení kábla elektrickej prípojky vedúcej k parcele registra „C“ parc. č. XXXX/X v obci Košice - Sever, k.ú. C. K., návrh na nariadenie neodkladného opatrenia pre jeho nedôvodnosť zamietol a žalobe vo veci samej vyhovel, aj keď žalovaná pred uzatvorením kúpnej zmluvy zo dňa 26.7.2022 nebola podielovou spoluvlastníčkou daných nehnuteľností a z jej strany nemohlo dôjsť k porušeniu ustanovenia Občianskeho zákonníka ukladajúceho povinnosti podielovým spoluvlastníkom.

7. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle § 262 ods. 1 CSP, § 255 ods. 1 CSP, keďže nezistil dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP a to z toho dôvodu, že žalovaná pri kúpe vedela, že na dané nehnuteľnosti sa viaže predkupné právo spoluvlastníkov a že nie je blízkou osobou predávajúcich, tak ako to vyplýva z bodov 3. a 4. čl. 2 Notárskej zápisnice s tým, že nevyhovela predžalobnej výzve žalobcu, v konaní sa voči žalobe po celý čas bránila a preto ju súd dôvodne zaviazal k náhrade trov konania úspešnému žalobcovi.

8. Proti rozsudku podala v zákonnej lehote (včas) odvolanie žalovaná a to vo všetkých výrokoch rozsudku, ktoré boli vydané v jej neprospech. Uviedla, že aj keď súd nahradil prejav žalovanej v kúpnej zmluve v znení uvedenom vo výrokovej časti napadnutého rozhodnutia, keďže spoluvlastník predmetných nehnuteľností porušil ust. § 140 OZ, ktorý zakotvuje predkupné právo spoluvlastníkov a dňa 5.10.2022 bola žalovaná vyzvaná na uzavretie kúpnej zmluvy so žalobcom ohľadom nadobudnutia spoluvlastníckeho podielu za rovnakých podmienok, ako ho žalovaná nadobudla (aj keď bola zásielka vrátená s poznámkou neprevzatá v odbernej lehote a dňa 13.10.2022), boli prostredníctvom doporučených listov zo strany žalobcu vyzvaní ostatní spoluvlastníci na uplatnenie ich predkupného práva voči žalovanej, ktoré im boli doručené dňa 14.10.2022 bez ich reakcie a súd mal vykonaným dokazovaním za preukázané, že žalobca spolu s P. F., M. H., B. Q. a B. G. boli v čase uzavretia kúpnej zmluvy podielovými spoluvlastníkmi predmetných nehnuteľností, pričom predávajúce pred uzavretím

kúpnej zmluvy so žalovanou neponúkli spoluvlastníkom na predaj svoj podiel vo veľkosti 3/36. Ostatní spoluvlastníci okrem žalobcu si neuplatnili svoje predkupné právo a žalovaná na predžalobný návrh žalobcu na uzavretie kúpnej zmluvy so žalobcom ohľadne nadobudnutého spoluvlastníckeho podielu za rovnakých podmienok nereagovala. Podľa názoru súdu prvej inštancie v danom prípade došlo k porušeniu zákonného predkupného práva a súd považoval podanú žalobu za dôvodnú a tvrdenia žalovanej prednesené v konaní bez právneho významu. Súd prvej inštancie mal za to, že žalobca si dôvodne zvolil priamo druhú možnosť a domáhal sa voči nadobúdateľovi, aby mu nadobudnutý spoluvlastnícky podiel ponúkol na predaj za rovnakých podmienok, za ktorých ich kúpil od povinnej osoby. Odvolateľka od počiatku konania trvala na tvrdeniach, že pri nadobudnutí spoluvlastníckych podielov od predošlých spoluvlastníkov nehnuteľnosti neporušila žiadnu zo zákonných či zmluvných povinností, vzťahujúcich sa na konkrétny prípad. Uviedla, že v čase uzatvárania kúpnej zmluvy nebola spoluvlastníčkou nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXXX, kat. úz. C. K., o ktorých prevod spoluvlastníckych podielov v konaní ide, a tak nebola viazaná povinnosťami, ktorých nespĺnenie sa jej nielen žalobou pripisuje, ale ktoré by sa jej z akéhokoľvek právneho predpisu, či zmluvných dojednaní ukladali. Ponuková povinnosť spoluvlastníka osoby, t.j. predávajúcej, vyplýva explicitne z ust. § 140 OZ, ktorý pojednáva o zákennom predkupnom práve spoluvlastníkov. V konaní pred súdom prvej inštancie bolo preukázané, že práve predávajúce porušili ponukovú povinnosť v zmysle ust. § 140 OZ a súčasne kupujúcej – žalovanej ponúknuť svoj podiel z nijakého právne záväzného pravidla správania sa nevyplýva, keďže v čase, kedy si predávajúce mali plniť ponukovú povinnosť, žalovaná žiadnym spoluvlastníckym podielom nedisponovala. Žalovaná síce implicitne uznala, že žalobca má v dôsledku neakceptovania (porušenia) jeho predkupného práva nárok dovoľávať sa relatívnej neplatnosti zmluvy, ktorou došlo k prevodu spoluvlastníckeho podielu, ale nie domáhať sa, aby súd uložil žalovanej povinnosť uzavrieť s ním zmluvu o prevode spoluvlastníckeho podielu za rovnakých podmienok, za ktorých nadobudla žalovaná spoluvlastnícky podiel od pôvodných dvoch spoluvlastníkov. Aj keď predávajúce mali predtým ako spoluvlastnícke podiely predali, ponúknuť tieto spoluvlastníkom, ale to nič nemení na skutočnosti, že ona sama ako kupujúca to nijakým spôsobom ovplyvniť nemohla. Súčasne odvolateľka poukázala na to, že nemala žiadnu povinnosť skúmať či a akým spôsobom predávajúce ponukovú povinnosť splnili. Odvolateľka mala naďalej za to, že zákonné predkupné právo neporušila, pretože povinnosť toto právo rešpektovať jej nebola ani zmluvou ani zákonom uložená, a teda kupujúca má zákonný dôvod nadobudnutia vlastníckeho práva v rozsahu prevádzaných spoluvlastníckych podielov – zhmotnený v kúpnej zmluve zo dňa 26.7.2022. V prípade, ak povinný spoluvlastník nerešpektoval zákonné predkupné právo a svoj podiel previedol na inú než blízku osobu bez toho, aby ho predtým ponúkol ostatným spoluvlastníkom, právny úkon, na základe ktorého došlo k prevodu spoluvlastníckeho podielu, zákon považuje za neplatný, v prípade, ak sa oprávnení spoluvlastníci jeho neplatnosti dovoľajú (ust. § 40a OZ). Právnym dôvodom dovolania sa tejto neplatnosti je reparácia porušenia právnej povinnosti (náprava protiprávneho stavu) v podobe možnosti oprávneného subjektu v zákonných medziach realizovať predkupné právo, už ako subjektívne oprávnenie voči povinnému a nie voči nadobúdateľovi, ktorému nesvedčí hmotnoprávne ani procesnoprávne postavenie povinného. V uvedených súvislostiach nemožno za účinnú výzvu žalobcu na mimosúdne vyriešenie veci považovať email zo dňa 18.8.2022, adresovaný žalovanej, ktorý svojim obsahom zastrahuje žalovanú, sú v ňom uvádzané nepravdivé, neodôvodnené tvrdenia, ktorými neakceptovateľným spôsobom vyzýva žalovanú, aby konala v rozpore so svojimi právami a povinnosťami. Nemožno prehliadnuť skutočnosť, že už z emailovej komunikácie vyplýva, že žalobca nijakým spôsobom nezamýšľal a ani nežiadal žalovanú, aby s ním uzavrela novú kúpnu zmluvu s rovnakým obsahom, ale jeho konanie smeruje k tomu, aby už uzavretá zmluva bola zrušená odstúpením od zmluvy. Podľa ust. § 48 ods. 1 OZ od zmluvy môže účastníka odstúpiť, len ak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté. Obsah emailovej komunikácie zo dňa 18.8.2022: „Týmto Vás vyzývam, aby ste v zmysle NZ odstúpili od K, ináč podáme na Vás žalobu s predbežným opatrením na súd na zrušenie KZ. ...V liste zo 7.7.2022 G. I. H. ste zámerne – úmyselne klamali, že dôvodom uzavretia KZ je, že plánujete výstavbu elektrickej prípojky, no v skutočnosti tá už predtým bola realizovaná bez nášho súhlasu a vedomia.“ Preto súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a súčasne vec nesprávne právne posúdil. Súd sa stotožnil s uplatneným nárokom žalobcu, ale nijakým spôsobom nereflektoval a nevyhodnotil, absentujúci (ne)uplatnený nárok a domáhať sa vyslovenia relatívnej neplatnosti predmetnej kúpnej zmluvy a teda že v konkrétnom konaní nebola dodržaná postupnosť a princíp subsidiarity vo vzťahu k nárokom oprávneného podielového spoluvlastníka nehnuteľností, ktorý podľa jej názoru mal byť dodržaný. Skutočnosť, že v prípade účinného dovolania sa relatívnej neplatnosti zmluvy o prevode spoluvlastníckeho podielu sa už nemôže oprávnený spoluvlastník úspešne domáhať, aby mu nadobúdateľ vec ponúkol na predaj, pretože vec nadobúdateľ platne nenadobudol,

čiže vzťah zákazu kumulácie nárokov nijakým spôsobom netvorí prekážku vyššie prezentovanému vzťahu subsidiarity. Správnosť tejto argumentácie podľa názoru odvolateľky potvrdzujú aj tie skutočnosti, že ostatní spoluvlastníci po doručení výzvy na uplatnenie predkupného práva nereagovali, teda implicitne nesúhlasili s takouto formou vyriešenia veci, akú im prezentoval žalobca. Trvala na tom, že tvrdenie žalobcu, s ktorým sa súd prvej inštancie stotožnil, o existencii povinnosti žalovanej, ktorých porušenie sa jej žalobou pričítajú, nie je možné považovať za dôkaz o existencii právneho dôvodu na nahradenie prejavu vôle žalovanej v kúpnej zmluve. Navyiac z dôvodu existencie vzťahu subsidiarity medzi konkrétnymi nárokmi a s ohľadom na vyššie uvedené, mala za to, že neboli splnené podmienky pre uplatnenie žalobou navrhovaného nároku žalobcu. V tomto smere je argumentáciu súdu prvej inštancie nutné považovať za arbitrárnu, svojvoľnú a ústavno-právne neakceptovateľnú.

9. Dôvodom podania návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bola odôvodnená obava navrhovateľky, spočívajúca v tom, že v dôsledku prípadného úspechu žalobcu v konaní vo veci samej nastane medzi sporovými stranami bezodkladná potreba úpravy pomerov, dôvodom ktorej je vysoko predpokladaná až očakávateľná aktivita žalobcu spočívajúca vo fyzickom zásahu a poškodení kábla vedúcej k elektrickej prípojke. Elektrická prípojka je vedená od podporného stĺpu elektrického vedenia nachádzajúceho sa na hraniciach pozemkov, parcely s parc. č. XXXX/X evidovanej na LV č. XXXX a parcely s parc. č. XXXXX evidovanej na LV č. XXXXX, ktorých podielovou spoluvlastníčkou je aj navrhovateľka, a to až k odbernému elektrickému zariadeniu nachádzajúceho sa na oplotení parcely s parc. č. XXXX/X evidovanej na LV č. XXXX. Umiestnenie a pripojenie odberného miesta bolo určené a schválené prevádzkovateľom distribučnej sústavy – spoločnosťou Východoslovenská distribučná, a.s. stanoviskom č. NPP/3204/2022 zo dňa 28.3.2022. Dňa 21.6.2022 došlo prostredníctvom otca žalobcu A. B. C., nar. XX.X.XXXX, k svojvoľnému, úmyselnému a bez akéhokoľvek právneho dôvodu vykopaniu a poškodeniu pripojovacieho kábla (elektrickej prípojky) v minimálnej dĺžke 39 cm na parcele s parc. č. XXXXX, ktorým znemožnil pripojenie odberného elektrického zariadenia slúžiaceho v prospech žalovanej. O týchto udalostiach navrhovateľka podala oznámenie na Okresné riaditeľstvo policajného zboru v Košiciach, odbor poriadkovej polície OO PZ Košice Sever dňa 21.6.2022. Udalosti, tak ako ich opísal otec žalobcu pri podaní vysvetlenia v priestupkovom konaní č. ORPZ-KEOPP3-259/2022-P, sa zhodujú s písomným podaním žalobcu predloženým v konaní zo dňa 15.2.2023 a zároveň preukazujú, že žalobca k tomuto zásahu pristúpil úmyselne a vedome, pričom konal spoločne so svojim otcom, ktorý tento zásah v súlade s vôľou žalobcov reálne vykonal. Zavádzajúce argumenty žalobcu zo dňa 15.2.2023, ktorými prezentoval subjektívne názory, že išlo o nevyhnutný zásah (vykopanie a poškodenie) do elektrickej prípojky, a to z dôvodu potreby vykonania opravy (zabetónovanie) poškodeného oceľového stĺpika, na ktorom je zachytené pletivové oplotenie, boli v celom rozsahu vyvrátené predloženým listinným dôkazom: Technická správa statického posúdenia z marca roka 2023 vypracované autorizovaným stavebným inžinierom A. B. C.. Vykonaním listinného dôkazu bolo preukázané, že zhotovené stĺpiky sú po dobe životnosti, neplnia funkciu deliaceho plotu a oceľový stĺpik slúži iba ako provizórna ohrada, nevyhovuje z hľadiska statickej únosnosti, resp. stability. Mesto Košice ako vecne a miestne príslušný stavebný úrad nemal námietky proti uskutočneniu drobnej stavby oplotenia pozemku KN-C č. XXXX/X, XXXX/X v k.ú. C. K. a ani proti uskutočneniu drobnej stavby NN elektrická prípojka k pozemku KN-C parc. č. XXXX/X, E. I., E., E.R. C. K.. Navyiac, príslušný prevádzkovateľ distribučnej sústavy – Východoslovenská distribučná, a.s. súhlasil s pripojením na odbernom mieste E.- C. H. J. XXXX/X s označením podperného bodu ako lokality možného pripojenia za dodržania všetkých relevantných predpisov, ktoré boli žalovanou riadne a včas dodržané. Úvahy a argumenty žalobcu sú absolútne irelevantné pre posúdenie preukázaného poškodenia elektrickej prípojky, ktorým v konečnom dôsledku došlo k znemožneniu pripojenia k odbernému elektrickému zariadeniu a súčasne sú irelevantné pre právne posúdenie predmetnej veci. Súd potvrdil, že v konaní bolo preukázané, že otec žalobcu pred rokom zasiahol do ešte „neživej“ všetkými príslušnými úradmi schválenej elektrickej prípojky žalovanej, ale v tomto čase súd nemá osvedčené, že zo strany žalobcu aktuálne dochádza k zásahom do už funkčnej elektrickej prípojky alebo že takýto zásah reálne hrozí, teda že sa vyžaduje bezodkladná úprava pomerov strán sporu. Týmto si dovolila zaujať nesúhlasné stanovisko so závermi súdu, a to v tom smere, že napriek ňou dostatočne preukázanému naliehavému právnenému záujmu na bezodkladnej úprave pomerov medzi stranami sporu, náležite osvedčených tvrdení a dôkazov, súd podľa jej názoru arbitrárne nepovažoval za nevyhnutné nariadiť neodkladné opatrenie v súlade s návrhom. Žalovaná navyiac dodala, že k ďalším následným krokom smerujúcim k poškodeniu či k iným neoprávneným zásahom k elektrickej prípojke a jej obligatórnych súčasných nedošlo len z toho dôvodu, že medzi žalobcom a žalovanou existuje „ex lege“ rovnocenný vzťah – podielových spoluvlastníkov nehnuteľností. Uvedený vzťah prestane existovať momentom

nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej, ktorým súd žalobe vyhovie. Je preto na mieste odôvodnená obava žalovanej, že práve v takomto potencionálnom skutkovom stave, opätovne nič nebude brániť žalobcovi odpojiť žalovanú od elektrického pripojenia, či iným spôsobom neoprávnené zasiahnuť do elektrickej prípojky, na ktorú je žalovaná odkázaná. Právne irelevantné sú tvrdenia žalobcu, ktorými v rozpore s dobrými mravmi permanentne a nedôvodne poukázal na, podľa jeho názoru, nepovolenú stavbu na pozemku parc. č. XXXX/X, ktorej má elektrická prípojka slúžiť. Nemožno sa stotožniť s názorom, že ak je na parcele č. XXXX/X umiestnený objekt, že práve elektrická prípojka je určená na odber elektrickej energie výlučne pre tento objekt. Výhradne odberateľ je oprávnený sa rozhodnúť na aké účely bude zriadenú elektrickú prípojku využívať, a to bez ohľadu na to, či na pozemku je alebo nie je umiestnená akákoľvek stavba. Mala za to, že v rámci prejednávaného prípadu je tu daná existencia potreby bezodkladnej úpravy pomerov, pretože ide o situáciu, kedy žalovanej hrozí vznik alebo rozširovanie škody či inej ujmy, prípadne hrozí zhoršenie jej právnej pozície, a preto súd mal pristúpiť k nariadeniu neodkladného opatrenia. Podľa autorov príslušnej komentárovej spisy k CSP však potreba bezodkladnej úpravy pomerov neznamená, že v danom prípade musí ísť o akútny a jednorazový stav. Odvolateľka trvala na názore, že potreba bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami sporu uplatnená návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia bola v konaní náležite preukázaná a osvedčená a na názore, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k celkom zjavne nesprávnym skutkovým zisteniam, keď napriek predloženým listinným dôkazom a skutočnostiam vyplývajúcim z dokazovania dospel k názoru, že nárok navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia nebol preukázaný.

10. Čo sa týka neaplikácie ust. § 257 CSP na nepriznanie stranám sporu nárok na náhradu trov konania, odvolateľka poukazovala na zákonné predpoklady tohto ustanovenia pozostávajúce z dôvodov hodných osobitného zreteľa, dávajúc do pozornosti predmet sporu, podielu oboch strán na vzniku a priebehu sporu, ako aj povahu a okolnosti sporu a preto je argumentácia súdu nenáležitá, keďže žalovaná na prvotnú zmätočnú emailovú komunikáciu zo dňa 18.8.2022 nebola povinná reagovať, pretože z jej obsahu vyplýva, že bola vyzývaná a zastrášaná ku konaniu, v tom čase neznámou treťou osobou, ktorá je v rozpore so všetkými právami a povinnosťami, ktoré jej vyplývajú zo záväzkového vzťahu. Navyše adresovanú emailovú správu považovala za konanie hrubo porušujúce dobré mravy, ktoré nie je možné v občianskej spoločnosti možné akceptovať. Ďalej s poukazom na argumentáciu súdu, že žalovaná z dôvodu bránenia sa voči žalobe žalobcu je zaviazaná na náhradu trov konania uviedla, že ide o prístup súdu, ktorý nemá nič spoločné s princípom „iura novit curia“ ani so základnými princípmi, na ktorých je civilné sporové konanie vystavané. Civilné sporové konanie je priamo založené na procesnej aktivite strán sporu, ktoré si v ňom uplatňujú či bránia svoje práva. Ide o základné ľudské právo na súdnu a inú právnu ochranu zakotvené v čl. 46 Ústavy SR v spojení s čl. 6 Dohovoru o ľudských právach. Takéto odôvodnenie považuje za prejav tendenčného vedenia konania, ako aj posúdenia veci samej v prospech žalobcu, ktoré je v rozpore s právnym poriadkom Slovenskej republiky, v kontexte aj uznesenia NS SR zo dňa 27.10.2022 sp.zn. 6Cdo/115/2020. S poukazom na vyššie uvedené mala za to, že so zreteľom na špecifickosť druhu konania, vznik, priebeh, povahu a okolnosti sporu sú tu dané dôvody hodné osobitného zreteľa pre aplikáciu ust. § 257 CSP, čím by došlo k odstráneniu neprimeranej tvrdosti a v konečnom dôsledku sa dosiahne spravodlivosť pre strany sporu. Náhrada trov konania plní najmä sankčnú funkciu, preto v konkrétnom konaní nemožno považovať za spravodlivé a taktiež za odôvodnené sankcionovať žalobcu a už vôbec nie žalovanú prostredníctvom uloženia povinnosti náhrady trov konania. Za najspravodlivejšie riešenie v danej veci videla to, aby každá zo strán znášala svoje trovy, ktoré jej v konaní vznikli. Navrhovala, aby odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s tým, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

11. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej uviedol, že aj keď žalovaná svoju ponukovú povinnosť nemohla porušiť, keďže ešte v čase uzatvorenia kúpnej zmluvy nebola podielovou spoluvlastníčkou predmetných nehnuteľností, nakoľko tú mal mať podielový spoluvlastník nehnuteľností, teda ponukovú povinnosť si nesplnili právni predchodcovia žalovanej, predávajúca G. I. H. a M. H., preto sa žalobca môže domáhať nahradenia prejavu vôle od nadobúdateľky spoluvlastníckych podielov za rovnakých podmienok ako ich nadobudla, keďže tak môže urobiť len od vlastníka nehnuteľností, evidovaného v katastri nehnuteľností, ktorým teraz je žalovaná. Žalovaná sa môže domáhať len náhrady škody voči ostatným podielovým spoluvlastníkom, ktorí si túto ponukovú povinnosť nesplnili, avšak nie voči žalobcovi, ktorý sa len domáha svojich nárokov v súlade s platným právnym predpisom a judikatúrou.

12. K dovolaniu sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu žalobca uviedol, že odmieta tvrdenie žalovanej, že by sa voči nej dovoľával relatívnej neplatnosti právneho úkonu, keďže emailovú komunikáciu, na ktorú sa odvoláva z 18.8.2022 to nepotvrďuje, keďže ide len o výzvu na možnosť mimosúdneho vyriešenia vzniknutej situácie a nie dovoľávanie sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu a preto je predložený email bez akéhokoľvek právneho významu. Aj z textu výziev adresovaných ostatným podielovým spoluvlastníkom je zrejmé, že žalobca sa voči žalovanej bude domáhať nahradenia prejavu vôle v prípade súdneho konania. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým záverom a k subsidiarite nárokov podielového spoluvlastníctva, ktorého predkupné právo bolo porušené uviedol, že žalobca pritom poukazuje tiež na judikatúru: „Momentom účinného dovolania sa relatívnej neplatnosti zmluvy o prevode podielu (vyslovením relatívnej neplatnosti) nastáva stav, ako keby právny úkon nebol urobený. Znamená to, že táto možnosť nápravy porušenia predkupného práva spôsobuje navrátenie vlastníckych práv do pôvodného stavu pred uzavretím relatívne neplatnej zmluvy, včítane práv a povinností vyplývajúcich z predkupného práva. Podobne tak uvádzajú aj rozhodnutia najvyššieho súdu, sp.zn. 4Cdo/48/2009, 5Cdo/211/2009, 1Cdo/216/2009. Dovoľaním sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu, čo aj len jedným z oprávnených spoluvlastníkov, sa tento právny úkon stáva neplatným od počiatku. Z tohto dôvodu sa už ani nemožno s úspechom dovoľávať žaloby o nahradenie prejavu vôle od nadobúdateľa, ak o nej súčasne prebieha iný civilný spor.“ (Rozhodnutie NS SR zo dňa 28.9.2021 sp.zn. 8Cdo/208/2019). Existencia subsidiarity medzi jednotlivými právnymi nárokmi, tak ako uvádza žalovaná, je vylúčená. Súd prvej inštancie v posúdení tohto nároku postupoval v súlade so zákonom, vychádzajúc z preukázaných a nesporných skutkových okolností, preto odvolanie žalovanej neobstojí.

13. Čo sa týka konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci samej, žalobca uviedol, že žalovaná nepreukázala aj podľa názoru žalobcu potrebu bezodkladnej úpravy pomerov. Posledný zásah žalobcu (resp. jeho otca), spočívajúci v prestrihnutí plastových sťahovacích pásoch bol dňa 20.6.2021. Následne žalovaná dňa 17.7.2022 opätovne umiestnila prípojku na hranici pozemku, E KN parc. č. XXXXX. Žalobca premiestnil (vykopal) prípojku len z dôvodu, že jej umiestnením bolo poškodené jeho oplotenie. K premiestneniu prípojky došlo potom, čo bola žalovaná upozornená vopred, že je potrebné oplotenie stĺpika opraviť a zabetónovať a že z uvedeného dôvodu hrozí poškodenie kábla prípojky, na čo však žalovaná nereagovala. Potom, čo došlo k oprave oplotenia stĺpika, žalobca už nezasahoval do uloženia prípojky, teda od 20.6.2022 rešpektoval a aj v súčasnosti rešpektuje nelegálne uloženie kábla elektrickej prípojky. K zásahu do vlastníckeho práva, resp. práva uloženia a užívania elektrickej prípojky tak nedošlo už dlhodobo – min. 4 mesiace pred podaním žaloby – žaloba bola podaná dňa 4.11.2022. Ak by mal žalobca úmysel znemožňovať a ohrozovať výkon práv k elektrickej prípojke voči žalovanej, urobil by tak už potom, čo kábel bol opätovne položený. Nie je dôvodné tvrdenie žalovanej a ani preukázané, že žalobca sa zdržal úkonov len z dôvodu, že medzi ním a žalovanou je vzťah podielových spoluvlastníkov, čo sa právoplatnosťou rozhodnutia v merite veci zmení. Uvedené tvrdenie žalovanej nie je k meritu veci a je navyše aj nepreukázané. Žalovaná podľa názoru žalobcu neuviedla konkrétne skutočnosti, ktoré by nasvedčovali, že je tu existencia skutočnej hrozby (reálnosti hrozby) zo strany žalobcu, že by tento mal vyvíjať nejaké konkrétne kroky smerujúce k vykonaniu zásahu do elektrickej prípojky. Žalovaná neosvedčila naliehavosť potreby bezodkladne upraviť pomery medzi stranami sporu, preto potom súd jej návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nemôže a nemohol vyhovieť. Žalovaná v podaní zo dňa 22.3.2023 ako prílohy uviedla oznámenie k ohláseniu drobnej stavby zo dňa 12.7.2022 – stavba oplotenia pozemku, parc. č. XXXX/X a oznámenie k ohláseniu drobnej stavby zo dňa 20.9.2022 – stavba elektrickej prípojky. Je zjavné, že chýbajú posledné strany predmetných ohlásení. Pričom najmä v ohlásení drobnej stavby – elektrickej prípojky, nie je zrejmé, za akých podmienok stavebný úrad povolil stavbu elektrickej prípojky. Zároveň v samotnom texte ohlásenia drobnej stavby – elektrickej prípojky zo dňa 20.9.2022 – je uvedené, že žiadosť bola podaná na príslušný stavebný úrad dňa 22.6.2022, t.j. 2 dni po oprave oplotenia, pri ktorom došlo k zásahu do nezapojenej elektrickej prípojky. Súhlas s predmetnou drobnou stavbou – el. prípojkou, stavebný úrad vydal až 20.9.2022. Teda el. prípojka bola zrealizovaná pred vydaním potrebného súhlasu príslušného stavebného úradu a teda neoprávnené. Je nepochybné, že na stavbu prípojky, ktorá vedie z časti cez pozemok, vo vlastníctve viacerých podielových spoluvlastníkov, je nevyhnutný súhlas minimálne väčšiny podielových spoluvlastníkov (ak nie všetkých podielových spoluvlastníkov). Žalobca je väčšinový podielový spoluvlastník – vlastní 69% podielov na príslušnom liste vlastníctva. Prípojka vedie cez pozemok v podielovom spoluvlastníctve žalobcu (na hranici), kde nebola realizovaná a uložená so súhlasom podielových spoluvlastníkov. Žalovaná podľa názoru žalobcu nepreukázala ani zlegalizovanie stavby – domčeka na parcele reg. C KN č. XXXX/X, teda žalobca zastáva názor,

že prípojka (ako príslušenstvo) slúži nelegálnej stavbe. Žalobca poukazoval na chronológiu ohľadne uloženia prípojky:

15.6.2022 – začatie stavebných prác na parc. č. XXXX/X – betónovanie základov pod domček + uloženie el. kábla k VSD

16.6.2022 – vyvrátenie stĺpika a poškodenie oplotenia – foto uskutočnené žalobcom z 18.6.2022

20.6.2022 – oprava vyvráteného stĺpika a poškodeného oplotenia

22.6.2022 – podanie ohlásenia drobnej stavby – NN elektrická prípojka k pozemku, parc. reg. C KN, parc. č. XXXX/X

17.7.2022 – pripojenie silového kábla k elektrickej sieti distribútora VSD a.s.

8.9.2022 – rozhodnutie o zastavení stavby – montovaná stavba na betónových pätkách 36 m² na pozemku, parc. č. XXXX/X, právoplatné a vykonateľné 26.10.2022

20.9.2022 – vydanie rozhodnutia a nadobudnutie právoplatnosti ohlásenia drobnej stavby – NN elektrická prípojka k pozemku KN-C parc. č. XXXX/X Kostolianska cesta Košice (t.j. 2 mesiace po pripojení elektrickej prípojky k VSD). Preto stavba elektrickej prípojky bola realizovaná bez platného súhlasu jednak príslušného stavebného úradu a tiež je vedená cez pozemok, parcelu reg. E KN č. XXXXX (v rozsahu 30 cm) bez súhlasu ostatných podielových spoluvlastníkov. Zároveň tiež predmetná elektrická prípojka má slúžiť k využívaniu domčeka, ktorý je postavený na parc, par. č. XXXX/X nelegálne – ide o nelegálnu stavbu. To, že by predmetná prípojka mala slúžiť pre inú stavbu, nebolo žalovanou nikdy preukázané. Žalovanou podaný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nemôže a nemohol byť úspešný pre:

1) nepreukázanie nevyhnutnej potreby neodkladnej úpravy pomerov – nepreukázanie hrozby akéhokoľvek zásahu do práv žalovanej, v užívaní elektrickej prípojky - posledný zásah do prípojky k 20.6.2022

2) nie je daný právny základ nároku – nemožno legalizovať prípojku k čiernej stavbe. V súlade s uvedeným, preto súd I. inštancie rozhodol správne, keď návrh žalovanej na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, pričom súd vo veci vecne správne rozhodol a to aj čo sa týka výroku o trovách konania, keďže žalovaná nereagovala na predžalobnú výzvu žalobcu a zavinila potrebu vzniku súdneho konania, pričom na strane žalovanej nie je splnená ani dôvodnosť osobných, majetkových a zárobkových, prípadne iných pomerov strán sporu. Žalobca si uplatnil nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

14. Žalovaná vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu uviedla, že nesúhlasí s argumentáciou žalobcu, pričom rozhodnutie považuje za nezmyselné bez právneho významu s tým, že žalovaná odkazuje na podané vyjadrenia vo veci samej. Žalobca v podanom vyjadrení neposkytuje žiadnu novú právnu relevantnú argumentáciu a odkazuje len na ním už tvrdené skutočnosti. Apelovala na to, že pri nadobudnutí spoluvlastníckych podielov od predošlých spoluvlastníkov nehnuteľností neporušila žiadnu zo zákonných či zmluvných povinností vzťahujúcich sa na prejednávany prípad. Poukazovala na odstúpenie od kúpnej zmluvy a zrušenie kúpnej zmluvy, čo nie je ale výzvou na predaj nehnuteľností za rovnakých podmienok ako ho nadobudla sama s tým, že je bez právneho významu, či a s akým obsahom boli adresované výzvy ostatným spoluvlastníkom, keďže ide o konkrétny vzťah žalobcu voči žalovanej s tým, že mala za to, že oprávnený spoluvlastník musí pri uplatňovaní svojich práv postupovať v zmysle vzťahu subsidiarity a teda od prvého k poslednému sa domáhať vyslovenia relatívnej neplatnosti zmluvy o prevode podielu zo spoluvlastníckeho podielu na tretiu osobu; domáhať sa voči nadobúdateľovi, aby mu nadobudnutý spoluvlastnícky podiel ponúkol za rovnakých podmienok, za ktorých ich kúpil od povinnej osoby; domáhať sa na súde vydania rozhodnutia, ktorým sa pri kúpe nahradí prejav vôle nadobúdateľa a preto až v prípade, ak prvý uplatnený nárok nie je úspešne priznaný – nebol úspešný, môže sa oprávnený domáhať v poradí ďalšieho nároku. Podľa názoru žalovanej nie je prekážkou vzťahu subsidiarity právny následok úspešného uplatnenia prvého nároku v podobe zrušenia zmluvy so zachovaním pôvodného okruhu podielových spoluvlastníkov, kedy sa oprávnený spoluvlastník nebude môcť dovoliavať žaloby o nahradenie prejavu vôle a dôjde k reparácii narušeného právneho stavu.

15. Vo vzťahu k skutočnostiam tvrdených žalobcom o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia po skončení konania, spočívajúci v povinnosti strieť uloženie elektrickej prípojky a v povinnosti zdržania sa zásahu do elektrickej prípojky žalovaná uviedla, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že zhotovené stĺpiky sú po dobe životnosti (viď technická správa statického posúdenia z roku 2023 vypracovanú autorizovaným stavebným inžinierom A. B. C.), ktorá tak neplnila funkciu deliaceho plotu a oceľový stĺpik slúžil iba ako provizórna ohrada, ktorá nevyhovuje z hľadiska statickej únosnosti, resp. stability a preto po skončení konania je dôvodná potreba bezodkladnej úpravy pomerov umocnená

a vysoko aktuálna, k čomu smeruje aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Na margo tvrdení žalobcu o tom, že oznámenie k ohláseniu drobnej stavby zo dňa 12.7.2022 – stavba oplotenia pozemku a oznámenie k ohláseniu drobnej stavby zo dňa 20.9.2022 – stavba elektrickej prípojky, boli vydané až potom, čo už došlo k stavebnej činnosti uviedla, že ide o právne záväzné rozhodnutia vecne a miestne príslušných orgánov verejnej moci, ktorými na podklade zisteného skutočného stavu veci boli legalizované (povolené) stavebné činnosti – stavba oplotenia pozemku a stavba elektrickej prípojky a preto rozhodnutia orgánov verejnej moci je potrebné rešpektovať. Naďalej považovala za právne irelevantné tvrdenia žalobcu, ktorými v rozpore s dobrými mravmi permanentne a nedôvodne poukazuje na, výlučne podľa jeho subjektívneho úsudku, nepovolenú stavbu na pozemku parc. č. XXXX/X, ktorej má elektrická prípojka slúžiť. Stotožnila sa s názorom, že ak je na parcele č. XXXX/X umiestnený objekt, že práve elektrická prípojka je určená na odber elektrickej energie výlučne pre tento objekt. Výstavba elektrickej prípojky je povolená pre potreby jeho odberateľa, preto výhradne on je oprávnený rozhodnúť na aké účely bude zriadenú elektrickú prípojku využívať, a to bez ohľadu na to, či na pozemku je alebo nie je umiestnená akákoľvek stavba. Preto dostatočným spôsobom osvedčila a preukázala nevyhnutnú potrebu neodkladnej úpravy pomerov medzi stranami po skončení konania vo veci samej, pretože dostatočne právne súladným spôsobom preukázala hrozbu očakávateľného a vysoko pravdepodobného zásahu do elektrickej prípojky, čím sa súčasne zasiahne do práv a právom chránených záujmov žalovanej.

16. K nároku na náhradu trov konania opätovne poukazovala žalovaná na špecifický druh konania so zreteľom na jeho vznik, priebeh, povahu a okolnosti sporu, čo je dôvodom pre aplikáciu ust. § 257 CSP a preto nemožno žalovanú sankcionovať prostredníctvom uloženia povinnosti náhrady trov konania s tým, že žalovaná zotrvala na svojom odvolacom návrhu.

17. Žalobca sa k tomuto vyjadreniu žalovanej vyjadril v tom znení, že zotrváva na svojej argumentácii v predmetnom spore a to čo sa týka vyjadrenia vo veci samej, ako aj v časti konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, taktiež k náhrade trov konania.

18. Predmetné vyjadrenie žalobcu bolo doručené súdom žalovanej len na vedomie.

19. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd v zmysle § 34 CSP prejednal odvolanie žalovanej proti napadnutému rozsudku ako odvolanie podané včas a oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné a to aj proti rozhodnutiu vo veci samej v spojení s rozhodnutím vo výroku o zamietnutí návrhu žalovanej na nariadenie neodkladného opatrenia, v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP a § 380 ods. 1, 2 CSP z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru o nedôvodnosti ich uplatnenia.

20. Žalovaná v podanom odvolaní uplatnila odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP.

21. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f/ CSP, t.j. že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom prvej inštancie spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie je nesprávne, t. zn. musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne v tom zmysle, že nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, prípadne zisteným skutočnostiam prisudzoval iný právny význam. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov účastníkov alebo ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti.

22. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 ods. 1 CSP (dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pričom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo) a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú

i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov (v úsudku medzi porovnávanými skutočnosťami), príp. poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán sporu alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 185 - § 211 CSP. Pri hodnotení dôkazov je potrebné zohľadniť aj iné okolnosti ako sú vzájomná nadväznosť, súlad alebo rozpor medzi skutočnosťami, ktoré z vykonaného dôkazu vyplývajú a pod. Skutkové zistenie ako výsledok hodnotenia dôkazov nemôže byť zásadne správne, ak hodnotenie dôkazov súdom prvej inštancie nezodpovedá § 191 ods. 1 CSP, lebo hodnotil každý dôkaz len jednotlivo a nie aj v ich vzájomnej súvislosti. Skutkové zistenie nie je správne ani vtedy, ak medzi vykonaným dôkazom (jeho obsahom) a z neho vyodeným (čiastkovým) skutkovým záverom, je zrejmy nesúlad.

23. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval.

24. Súd prvej inštancie v danom prípade skutkové zistenia podradil pod správne hmotnoprávne predpisy a vyvodil z nich komplexne správne právne závery o právach a povinnostiach strán sporu, a preto nie sú naplnené odvolacieho dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP.

25. Podrobné a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody napadnutého rozsudku, v ktorých sa súd prvej inštancie vysporiadal so všetkými skutkovými okolnosťami potrebnými pre rozhodnutie o základe uplatneného nároku, ktorý je v spore daný a to, čo sa týka uplatnenia zákonného nároku vyplývajúceho z porušenia predkupného práva s odkazom na ust. § 140 OZ a § 603 ods. 3 OZ a preto súd prvej inštancie postupoval náležite v zmysle § 191a nasl. CSP a v spore právne nepochybil, pričom rozhodnutie súdu spĺňa podľa odvolacieho súdu zákonné predpoklady v zmysle § 220 ods. 2 CSP. Preto sa s odkazom na § 387 ods. 2 CSP odvolací súd stotožnil s jeho odôvodnením, nakoľko napadnutý rozsudok v celom jeho rozsahu nemožno označiť za nepreskúmateľný, keďže dáva zrozumiteľné odpovede na všetky pre vec podstatné otázky.

26. Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

27. Podľa § 140 OZ ak sa spoluvlastnícky podiel prevádza, majú spoluvlastníci predkupné právo, ibaže ide o prevod blízkej osobe (§ 116, 117). Ak sa spoluvlastníci nedohodnú o výkone predkupného práva, majú právo vykúpiť podiel pomerne podľa veľkosti podielov.

28. Podľa § 603 OZ predkupné právo ukladá povinnosť iba tomu, kto sľúbil vec ponúknuť na predaj (1). Predkupné právo možno dohodnúť aj ako vecné právo, ktoré pôsobí aj voči nástupcom kupujúceho. Zmluva sa musí uzavrieť písomne a predkupné právo sa nadobúda vkladom do katastra nehnuteľností. Ak predávajúci nekúpil vec ponúknutú kupujúcim, zostáva mu zachované predkupné právo aj voči jeho právnemu nástupcovi (2). Ak sa predkupné právo porušilo, môže sa oprávnený buď od nadobúdateľa domáhať, aby mu vec ponúkol na predaj, alebo mu zostane predkupné právo zachované (3).

29. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti odôvodnenia napadnutého rozsudku vo veci samej, dopĺňa v nadväznosti na rozsudok NS SR 8Cdo/208/2019 z 28.9.2021, že: „Predkupné právo je dlhodobou uplatňovaným inštitútom v slovenskom právnom poriadku. Jeho predmetom je právny vzťah medzi oprávneným subjektom, ktorý má predkupné právo, a povinným subjektom, ktorý má predkupnú povinnosť - povinnosť ponúknuť prevod svojho vlastníctva oprávnenému subjektu. V právnej úprave rozoznávame predkupné právo zákonné (ex lege) a zmluvné (dobrovoľné alebo povinné). Zákonné predkupné právo je upravené vo viacerých právnych predpisoch - v Občianskom zákonníku ako všeobecnom právnom predpise a v rade ďalších špeciálnych zákonoch, napr. v zákone č. 182/1993

Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov či zákone č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii v znení neskorších predpisov. K elementárnym typom zákonného predkupného práva patrí predkupné právo spoluvlastníkov. Jeho podstata je obsahom § 140 OZ, ktorého znenie od roku 1992 (na rozdiel od Českej republiky) neprešlo žiadnou legislatívnou zmenou. Sporné aplikačné problémy spojené s predkupným právom spoluvlastníkov sú prenechané súdnej judikatúre. Účel a zmysel predkupného práva spoluvlastníkov je výstižne zhrnutý v právnej doktríne (Kober, J. Spoluvlastnícké predkupní právo v rovině právní normy a v rovině právnědogmatické jako gordický uzel zdějí civilistiky? In: Právník, 2014, č. 4, s. 848 až 943). Za najdôležitejšiu funkciu predkupného práva je považovaná právna istota ostatných spoluvlastníkov alebo inak znemožnenie vstupu spoluvlastníkom nepohodlnej tretej osoby do spoluvlastníctva. Predkupné právo spoluvlastníkov tiež posilňuje ich postavenie vo vzťahu k spoločne vlastnenej veci. Okrem toho predstavuje prevenciu právnych sporov, pretože zjednocuje vlastníctvo k veci a znižuje počet spoluvlastníkov. Inštitút predkupného práva spoluvlastníkov však neslúži len ako prevencia právnych sporov, ale aj ako prevencia mimoprávných tenzií. Navyše, zjednocovaním vlastníctva (zmenšovaním počtu spoluvlastníkov) sa zvyšuje samotná atraktivita spoluvlastníctva. Nakoniec, predkupné právo spoluvlastníkov vyvažuje niektoré kľúčové nevýhody spoluvlastníctva. Právna rovnováha zabezpečovaná týmto inštitútom na jednej strane rešpektuje právo každého spoluvlastníka previesť svoj podiel a na strane druhej rešpektuje oprávnený záujem ostatných spoluvlastníkov. Základné princípy predkupného práva spoluvlastníkov spočívajú najmä v tom, že predkupné právo a/ vyplýva priamo zo zákona, b/ má vecnú povahu, t.j. vzťahuje sa k veci, s ktorou prechádza na nadobúdateľa, c/ je časovo neobmedzené, d/ vzniká až vtedy, keď povinná osoba reálne chce vec predať alebo darovať, e/ netýka sa prevodov na blízke osoby, f/ nemá žiadny vplyv na užívanie veci, t.j. vlastník môže neobmedzene realizovať všetky oprávnenia, ktoré mu ako vlastníkovi prináležia (napr. zaťaženie nehnuteľnosti záložným právom, vecným bremenom). Napriek tomu, že slovenská právna úprava predkupného práva spoluvlastníkov je dlhodobo nemenná (§ 140 OZ), nesporne má mimoriadne stručný, rámcový charakter. Postupnou judikatúrnou činnosťou súdov sa ustálilo, že ustanovenia o zmluvnom predkupnom práve (§ 602 až § 606 OZ) sa primerane vzťahujú aj na predkupné právo spoluvlastníkov. Týka sa to aj porušenia predkupného práva spoluvlastníkov, ktoré ako súčasť podielového spoluvlastníctva prirodzene vedie k množstvu právnych sporov („communio est mater rixarum“). K porušeniu povinnosti z predkupného práva spoluvlastníkov najčastejšie dochádza v týchto prípadoch: a/ ponuka voči oprávneným spoluvlastníkom nebola vôbec urobená (teda vlastníci nemohli uplatniť svoje predkupné právo), b/ ponuka bola síce urobená, ale za podstatne vyššiu cenu, než za ktorú bol spoluvlastnícky podiel nakoniec predaný, c/ podiel bol prevedený na nového nadobúdateľa za podmienok výhodnejších oproti ponuke (napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 22Cdo/1996/2005), d/ podiel bol prevedený skôr, než uplynula dohodnutá alebo doba na predaj uvedená v zákone (napr. rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky sp.zn. I.ÚS 156/2006), e/ ak ponuka doručená oprávnenému podielovému spoluvlastníkovi neobsahovala údaje o splatnosti kúpnych cien a predávajúci uzavrel kúpne zmluvy, ktoré obsahovali individuálnu splatnosť kúpnych cien. V tomto kontexte sa vyprofilovali nasledujúce právne prostriedky, ktorými sa oprávnený spoluvlastník môže domáhať nápravy porušenia predkupného práva spoluvlastníkov: a/ možnosť domáhať sa vyslovenia neplatnosti právneho úkonu medzi spoluvlastníkom (zaviazanou osobou) a nadobúdateľom (treťou osobou) z dôvodu tzv. relatívnej neplatnosti právneho úkonu (§ 40a OZ), b/ možnosť domáhať sa mimosúdne od tretej osoby (nadobúdateľa spoluvlastníckeho podielu), aby mu predaný spoluvlastnícky podiel ponúkla na kúpu, a to za rovnakých podmienok, za ktorých kúpil spoluvlastnícky podiel od povinnej osoby (§ 603 ods. 3 OZ); a ak tak tretia osoba (nadobúdateľ spoluvlastníckeho podielu) neurobí dobrovoľne, má oprávnený spoluvlastník právo domáhať sa na súde vydania rozhodnutia, ktorým by bol nahradený pri kúpnej zmluve prejav vôle nadobúdateľa (§ 229 CSP), c/ naďalej si ponechať predkupné právo, ktoré však začne pôsobiť odteraz voči novému nadobúdateľovi podielu (§ 603 ods. 3 OZ). Výber právneho prostriedku oprávneného vlastníka smerujúceho k náprave dôsledkov porušenia jeho predkupného práva je plne v jeho autonómii. Aj napriek tomu, že oprávnený spoluvlastník má možnosť výberu z uvedených právnych možností, ich kumulácia je vylúčená (rozhodnutie najvyššieho súdu sp.zn. 2Cdo/91/2008). V prípade rôznych súdnych žalôb musí súd vždy uprednostniť riešenie neplatnosti právneho úkonu, s ktorým „expressis verbis“ počíta aj samotný zákonodarca v § 40a Občianskeho zákonníka. Ostatné spôsoby nápravy odvodené od porušenia zmluvného predkupného práva predstavujú len komplementárny (individuálny) spôsob ochrany oprávneného vlastníka. Dokonca v prípade žaloby o nahradenie prejavu vôle nadobúdateľa pri prevode spoluvlastníckeho podielu za porušenie predkupného práva, je možné aj odstúpenie od zmluvy, keďže jej platnosť a právne účinky zostávajú zachované [bližšie uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp.zn. I.ÚS 131/2018]. Základný rozdiel medzi uvedenými spôsobmi spočíva v rozsahu poskytnutej

ochrany oprávnenému vlastníkovi. Kým v prípade úspešnosti žaloby o relatívnu neplatnosť právneho úkonu sa na tento právny úkon hľadí, akoby k nemu nedošlo, t.j. dochádza k navráteniu veci do pôvodného stavu („restitutio in integrum“), ostatné prostriedky nápravy poskytujú právnu ochranu len tej konkrétnej osobe, ktorá sa jej dovoláva, teda sa nevzťahuje aj na ostatných „nečinných“ oprávnených spoluvlastníkov. Slovom ústavného súdu: „Momentom účinného dovolania sa relatívnej neplatnosti zmluvy o prevode podielu (vyslovením relatívnej neplatnosti) nastáva stav, ako keby právny úkon nebol urobený. Znamená to, že táto možnosť nápravy porušenia predkupného práva spôsobu navrátenia vlastníckych práv do pôvodného stavu pred uzavretím relatívne neplatnej zmluvy, včítane práv a povinností vyplývajúcich z predkupného práva.“ (IV.ÚS 324/2011). Podobne tak uvádzajú aj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/48/2009, 5Cdo/211/2009, 1Cdo/216/2009. Dovolaním sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu, čo aj len jedným z oprávnených spoluvlastníkov, sa tento právny úkon stáva neplatným od počiatku. Z tohto dôvodu sa už ani nemožno s úspechom dovolávať žaloby o nahradenie prejavu vôle od nadobúdateľa, ak o nej súčasne prebieha iný civilný spor. Nedeliteľnosť relatívnej neplatnosti právneho úkonu (zmluvy o prevode spoluvlastníckeho podielu) je potrebné odvodiť od samotného zmyslu a účelu predkupného práva spoluvlastníka (uvedeného vyššie) a spôsobu jeho realizácie. Ak je viac oprávnených spoluvlastníkov z predkupného práva, zákonodarca predpokladá dohodu spoluvlastníkov o jeho výkone, hoci podrobnosti bližšie nešpecifikuje. Spoluvlastníci sa môžu dohodnúť, že predkupné právo využije len niektorý z nich alebo i viacerí. Len ak sa oprávnení spoluvlastníci nedohodnú na výkone predkupného práva, vzniká im právo vykúpiť podiel pomerne podľa veľkosti podielov (§ 140 OZ). Z uvedeného je zrejmé, že realizácia predkupného práva oprávnenými vlastníkmi má (v ideálnom prípade) minimálne tieto fázy:

- fáza ponuky povinného spoluvlastníka na odkúpenie podielu oprávneným spoluvlastníkom (formu zákonodarca nepredpisuje, avšak ak ide o nehnuteľnosť, ponuka musí mať písomnú formu), ponuka musí byť učená všetkým spoluvlastníkom,
- dohodovacia fáza medzi oprávnenými spoluvlastníkmi, v priebehu ktorej oprávnení vlastníci vyjadria svoj záujem, resp. nezáujem o uplatnenie predkupného práva a vzdajú sa svojho predkupného práva (primerane aj uznesenie najvyššieho súdu sp.zn. 2Cdo/13/2018). Ak prejavia záujem o predkupné právo viacerí, avšak nevedia sa na jeho výkone dohodnúť, majú právo vykúpiť podiel pomerne podľa veľkosti svojich podielov,
- akceptácia ponuky oprávneného spoluvlastníka/oprávnených spoluvlastníkov zo strany povinného spoluvlastníka (prijatie ponuky a následne vyplatenie ceny podielu oprávnenou osobou/oprávnenými osobami), prípadne jej neakceptácia.

30. Ak teda súd vysloví právny úkon za relatívne neplatný, otvára sa realizácia predkupného práva od prvej fázy, t.j. ponuky až po jej akceptáciu či neakceptáciu. Tohto konania sa môžu zúčastniť všetci oprávnení spoluvlastníci bez ohľadu na to, či podali žalobu o neplatnosť právneho úkonu na príslušnom súde. Aj tí oprávnení spoluvlastníci, ktorí dali jednoznačne najavo svoj nezáujem o predkupné právo, sa môžu dohodnúť na výkone predkupného práva v prospech toho oprávneného spoluvlastníka, ktorý o jeho využitie záujem má. Zákonodarca stabilnou právnou úpravou predkupného práva spoluvlastníkov dal najavo záujem uchovať tento inštitút v slovenskom práve, pretože ho považuje za vhodný a výhodný pre ochranu oprávnených spoluvlastníkov, tak ako je tomu v rade iných zahraničných právnych úpravách (napr. Švajčiarsko, Nórsko, Španielsko, Portugalsko). Napriek tomu, že dodnes platné znenie § 140 OZ bolo aj spoločným československým právnym predpisom, aktuálna česká právna úprava v podstate zrušila tento inštitút, pričom sa dlhodobo odlišovala aj judikatúra českých súdov od judikatúry slovenských súdov (bližšie aj uznesenie ústavného súdu sp.zn. II.ÚS 186/2012). Z tohto dôvodu už neprichádza do úvahy ani nazeranie na aplikačné problémy inštitúty predkupného práva výlučne prizmu českej súdnej judikatúry.“

31. Podľa názoru súdu prvej inštancie v danom prípade došlo k porušeniu zákonného predkupného práva a súd považoval podanú žalobu za dôvodnú, nakoľko tvrdenia žalovanej prednesené v konaní sú bez právneho významu s tým, že odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný (§ 380 ods. 1) a keďže ide o sporové konanie taktiež vychádza z účinnej procesnej obrany žalovanej v tomto konaní.

32. S poukazom na hore uvedené skutočnosti si žalobca zvolil zákonný spôsob zákonnej nápravy porušenia predkupného práva a to nahradenie prejavu vôle súdom namiesto kupujúceho, t.j. žalovanej, keďže z obsahu spisu jednoznačne vyplýva, že žalobca sa v konaní nedomáha relatívnej neplatnosti právneho úkonu a žalovaná na predžalobnú výzvu žalobcu titulom mimosúdneho vyriešenia vzniknutej situácie nereagovala, ako aj ostatní podielové spoluvlastníci (viď návrhy na mimosúdne vyriešenie sporu

na čl. 13 až 29 spisu), pričom z textu výziev adresovaných žalovanej, ako aj ostatným podielovým spoluvlastníkom vyplýva, že žalobca sa voči žalovanej bude domáhať nahradenia prejavu vôle v prípade súdneho konania, keďže predkupné právo bolo porušené s tým, že skutočnosť, že k porušeniu došlo zo strany právnych predchodcov žalovanej, nemá vplyv na vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia, keďže žalovaná sa zákonným spôsobom z titulu kúpy stala podielovou vlastníčkou predmetných nehnuteľností v rozsahu podielu 3/36 k celku. Keďže sa mohla žalovaná so žalobcom mimosúdne dohodnúť, čo ale neučinila a preto z titulu porušenia zákonného predkupného práva a zo strany žalobcu zvolenia zákonného spôsobu usporiadania vlastníckych vzťahov s odkazom na ust. § 603 ods. 3 OZ s odkazom na § 140 OZ, rovnako z dôvodu neunesenia procesnej obrany v spore, sa tak žalovaná vystavila svojho neúspešného postavenia v spore, keďže súd nahradil prejav žalovanej v predmetnej kúpnej zmluve v súlade so zákonným postupom v zmysle ust. § 140 OZ, ako aj zákonným spôsobom, keďže v konaní jednoznačne bolo preukázané, že žalovaná nie je blízkou osobou predávajúcim v zmysle ust. § 116 OZ (viď čl. II. bod 4 Notárskej zápisnice N 181/2022, Nz 21120/2022).

33. Rovnako sa odvolací súd stotožnil aj s rozhodnutím súd prvej inštancie vo výroku o zamietnutí návrhu žalovanej na nariadenie neodkladného opatrenia pod č. II. z dôvodu nesplnenia zákonných predpokladov v zmysle § 325 ods. 1, 2 písm. d/ CSP, keďže zo skutkového hľadiska je nevyhnutným predpokladom úspešnosti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia taký stupeň presvedčivosti osvedčenia skutkových okolností v ňom tvrdených, pri ktorom je dôvodný predbežný skutkový záver, že tvrdené skutkové okolnosti sú pravdivé. Predpokladom úspešnosti návrhu z právneho hľadiska je to, že z tvrdených a primerane osvedčených skutkových okolností možno vyvodiť predbežný právny záver o pravdepodobnom úspešnom uplatnení alebo bránení práva toho, kto vydanie neodkladného opatrenia žiada. Znamená to teda, že súd sa musí pri rešpektovaní účelu a hraníc predbežnosti zaoberať aj otázkou práv a povinností, ktoré tvoria obsah právneho vzťahu strán, z ktorého sa vyvodzuje žalobou uplatnený nárok. Podporne k tejto argumentácii je možné použiť aj rozhodovacia činnosť ÚS SR, ktorý vo svojej rozhodovacej činnosti týkajúcej sa postupu pri nariaďovaní predbežných opatrení uviedol, že „v konaní o návrhu na vydanie predbežného opatrenia musia byť taktiež rešpektované minimálne požiadavky zodpovedajúce princípom spravodlivého procesu, resp. základného práva na súdnu ochranu. Rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia musí mať predovšetkým rovnako ako iné rozhodnutia zákonný podklad, musí byť vydané príslušným orgánom a nemôže byť prejavom svojvôle, teda musí byť náležite odôvodnené“ (Nález ÚS SR IV.ÚS 257/2010).

34. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia sa musí vziať zreteľ na fakticitu javu, proporcionalitu následku a príčinu jeho vzniku a je potrebné zvažovať pozitívne a negatívne argumenty v kolízii stojacích záujmov za súčasnej minimalizácie zásahov do základných práv účastníkov konania (Nález Ústavného súdu ČR IV.ÚS 89/02).

35. Aj keď (s poukazom na vyššie uvedenú judikatúru) pre potrebu rozhodovania o nariadení neodkladného opatrenia, nie je potrebné zisťovať všetky rozhodujúce skutočnosti potrebné pre rozhodnutie vo veci samej, je potrebné skúmať osvedčenie nároku, ktoré znamená preukázanie najvýznamnejších skutočností - okolností, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, s dôrazom na naliehavosť riešenia vzťahov medzi stranami sporu, keďže miera osvedčenia sa riadi konkrétnou situáciou a najmä naliehavosťou jej riešenia s tým, že pre potrebu rozhodnutia o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je teda potrebné predovšetkým skúmať, či sú splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle § 325 CSP, čo v danom prípade jednoznačne z predložených dôkazov a to v danom spore v konaní vo veci samej nevyplýva, berúc zreteľ aj na prebiehajúce konanie a aj jeho skončenie, čím nie je spochybnená dôvodnosť nenariadenia tohto neodkladného opatrenia.

36. Z uvedeného je zrejmé, že predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je osvedčenie dôvodnosti a trvania nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, osvedčenie potreby neodkladnej úpravy pomerov strán sporu alebo osvedčenie obavy, že exekúcia bude ohrozená, t.j. osvedčenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy, preukázanie dôvodnosti osvedčenia navrhovaného neodkladného opatrenia. Všetky tieto zákonné podmienky musia byť splnené kumulatívne a je povinnosťou súdu dôsledne skúmať ich splnenie, každú jednotlivo, ako aj v ich vzájomnej súvislosti a to s väčším dôrazom práve v konaní, ak neodkladné opatrenie nahrádza trvalú úpravu pomerov medzi stranami sporu, čo je naplnené aj v tomto prípade, berúc do úvahy skutočnosti viažuce sa k skončeniu konania vyhovením žaloby vo veci samej. Preto pre jeho nariadenie musia byť osvedčené

aspoň základné skutočnosti umožňujúce záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana a musí byť zrejmé, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy právnych pomerov by bolo právo strany sporu ohrozené. Zároveň pred nariadením neodkladného opatrenia musí súd zvážiť, či v dôsledku neodkladného opatrenia sa nevytvorí nezvratný (nenapraviteľný) stav v právnych vzťahoch medzi stranami sporu, a či zásah do práv dotknutej strany sporu je primeraný žalobcom osvedčenému porušeniu jeho práv a právom chránených záujmov; t.j. či ide o zásah primeraný, čo by v danom prípade so zreteľom na už zriadené a funkčné elektrické pripojenie jednoznačne by nebolo primerané a opodstatnené.

37. Kumulatívne splnenie uvedených podmienok musí súd pred rozhodnutím o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia skúmať a svoje závery o ich (ne)naplnení, ako aj úvahy, na základe ktorých k týmto záverom dospel, musí konkrétne uviesť v odôvodnení svojho rozhodnutia, čo súd prvej inštancie aj v napadnutom rozhodnutí s odkazom aj na jeho odôvodnenie, ktoré zodpovedá ust. § 220 ods. 2 CSP učinil, čím svojím konaním neodňal stranám sporu právo na spravodlivý proces.

38. Odvolací súd preto aj čo sa týka odôvodnenia tohto výroku rozsudku pod č. II. odkazuje na ust. § 387 ods. 2 CSP, keďže sa stotožňuje s odôvodnením záveru rozhodnutia súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu žalovanej na nariadenie neodkladného opatrenia. Žalovaná neosvedčila kumulatívne splnenie predpokladov v zmysle § 325 ods. 1 CSP, t.j. potrebu bezodkladnej úpravy pomerov so zreteľom na nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, nakoľko z predložených dôkazov nie je osvedčené tvrdenie o relevantnom porušení tvrdených skutočností v budúcnosti zo strany žalobcu voči žalovanej, čo by si vyžadovalo zo strany súdu potrebu okamžitého zásahu nariadením navrhovaného neodkladného opatrenia v zmysle § 325 ods. 1, ods. 2 písm. d/ CSP. Aj podľa odvolacieho súdu z predložených dôkazov je zrejmé, že ide o konanie žalobcu, ktoré neosvedčuje, aby aj v budúcnosti sa snažil žalobca zamedziť elektrické pripojenie. V konaní bolo vo veci samej len preukázané, že otec žalobcu pred asi rokom zasiahol ešte do neživej príslušnými úradmi schválenej elektrickej prípojky. V prípade akýchkoľvek preukázaných a neoprávnených zásahov do už zriadenej elektrickej prípojky v budúcnosti sa môže dotknutá strana domáhať náhrady škody, prípadne iného správneho postihu s apelom na to, že každé zriadenie elektrickej prípojky má byť zrealizované len v súlade so zákonnými stavebnými predpismi, ako aj zákonným spôsobom.

39. Vzhľadom k hore uvedeným skutočnostiam a nedôvodnosti odvolacích námietok žalovanej, odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok vo všetkých jeho výrokoch ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 CSP s odkazom na ust. § 387 ods. 2 CSP s tým, že ani v konaní na súde prvej inštancie a ani v odvolacom konaní nevzhladol dôvodnosť naplnenia zákonných predpokladov v zmysle ust. § 257 CSP, keďže žalovaná bola súdom pred podaním žaloby na súde vyzvaná na mimosúdnu dohodu, prípadne tak mohla učiniť v konaní na súde prvej inštancie. V konaní nepredložila žalovaná žiadne dôkazy o naplnení zákonných predpokladov so zreteľom na jej osobné, zárobkové a majetkové pomery, ktoré by odôvodňovali nepriznanie náhrady trov konania úspešnej strane v konaní, t.j. žalobcovi. Žalovaná pri kúpe vedela, že na dané nehnuteľnosti sa viaže predkupné právo spoluvlastníkov a že nie je blízkou osobou predávajúcich, tak ako to vyplýva z bodov 3. a 4. čl. II. Notárskej zápisnice a preto aj v tomto smere nie je odvolanie žalovanej právne dôvodné.

40. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v zmysle § 396 ods. 1 CSP, § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP a úspešnému žalobcovi v odvolacom konaní proti neúspešnej žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, keďže s poukazom na hore uvedené skutočnosti ani v odvolacom konaní odvolací súd nezistil dôvodnosť naplnenia zákonných predpokladov v zmysle § 257 CSP.

41. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).